



Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Horní Jelení, okres Pardubice

Kolářského 414, 533 74 Horní Jelení

Identifikátor školy: 600 096 262

Termín konání inspekce: 6. – 10. říjen 2003

Čj.:	J2-1278/03-2651
Signatura:	oj2cx108

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v matematice, přírodopise, vlastivědě, dějepisu, občanské výchově, hudební výchově, v praktických činnostech a volitelných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a současně pro výchovně-vzdělávací činnost školní družiny
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v matematice, přírodopise, vlastivědě, dějepisu, občanské výchově, hudební výchově, v praktických činnostech a volitelných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a ve výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v matematice, přírodopise, vlastivědě, dějepisu, občanské výchově, hudební výchově, v praktických činnostech a volitelných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ organizace a průběhu výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Horní Jelení je příspěvkovou organizací sdružující základní školu, školní družinu a školní jídelnu.

V letošním školním roce navštěvuje školu v 9 ročnících 223 žáků rozdělených do 10 tříd, přičemž kapacita školy je 350 žáků. Do školní družiny (dále jen ŠD), jejíž kapacita je 50 žáků, bylo v době inspekce zapsáno k pravidelné docházce 25 žáků. Kapacita školní jídelny je 300 jídel. Na základě zřizovací listiny škola vykonává ve školní jídelně stravovací služby pro veřejnost.

Výuka ve všech ročnících se uskutečňuje podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH UVEDENÝCH V KAPITOLE PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Matematika a přírodopis je na celé škole vyučována učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí (dále jen OPZ). Praktické činnosti a volitelné předměty jsou většinou vyučovány učiteli pouze s pedagogickou způsobilostí (dále PZ), jednomu z vyučujících chybí odborná i pedagogická způsobilost pro výuku na základní škole. Předměty vlastivěda, dějepis a občanská výchova vyučují 3 učitelé s OPZ a 3 s PZ. Hudební výchovu na 1. stupni učí učitelky s OPZ, na 2. stupni vyučující s PZ. V ŠD pracuje jedna vychovatelka splňující podmínky OPZ podle platného předpisu.

Organizační řád školy a organizační schéma jsou účelné a funkční, pomocí nich je zajištěn bezproblémový chod školy. Srozumitelně a jasně jsou v nich vymezeny pravomoci pracovníků. Každodenním stykem (vzhledem k velikosti školy) vedení školy s pracovníky školy a pomocí nástěnky ve sborovně je zajištěn rychlý a úplný přenos informací vůči zaměstnancům. Metodické orgány zejména organizují školní a postupové žákovské soutěže. Z koncepce školy na léta 1999 – 2005 vychází plán práce na školní rok 2003 – 2004, který

obsahuje zásadní úkoly v základních oblastech činnosti školy. Organizační zajištění přijatých úkolů je zabezpečeno v měsíčních plánech.

Vzhledem k termínu inspekce nelze ve školním roce 2003 – 2004 zcela objektivně zhodnotit způsob, četnost a vliv hospitační činnosti na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu v tomto školním roce. Při inspekční činnosti, zejména při hospitacích a následných pohovorech s učiteli, bylo patrné, že vedení školy věnuje malou pozornost začínajícímu učiteli, učitelům s chybějící odbornou způsobilostí pro vyučovaný předmět a nekvalifikovaným učitelům. Pedagogové projevují zájem a účastní se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vzhledem k velikosti školy a vzdálenosti od vzdělávacích center se s obtížemi zajišťuje jejich uvolňování na vzdělávací akce.

Hodnocení pracovníků se projevuje pouze při určování výše nenárokových složek platu. Jiné hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců se ve škole neprovádí.

Celkově personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných vyučovacích předmětech umožňují realizovat přijatý vzdělávací program, jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZEJMÉNA VE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTECH UVEDENÝCH V KAPITOLE PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOST

Podstatná část výchovy a vzdělávání (včetně školní družiny) se uskutečňuje v původní budově školy, v nedokončené přístavbě jsou šatny, tělocvična, cvičná kuchyň a školní jídelna. Odbornými pracovny jsou pouze učebna s výpočetní technikou, jazyková učebna, cvičná kuchyň a dílny. Některé další kmenové třídy jsou zároveň poloobdobnými pracovny. V původní budově školy nejsou vymalovány chodby a některé další místnosti. Špatný je stav dveří, WC, netěsná okna, nedostačující je osvětlení několika tříd. Na nově vybudované přístavbě opadáva omítka. Chybí kvalitní venkovní sportoviště. Několik let avizovaná rekonstrukce školy nebyla dosud zahájena. Tento stav umožňuje realizovat přijatý vzdělávací program s obtížemi. Prostředí učeben však většinou působí na žáky celkem příznivě a částečně eliminuje nepříznivé prostorové podmínky. Ve třídách je postupně vyměňován žákovský nábytek, v poslední době jsou to stolky a židle s nastavitelnou výškou.

Od minulé inspekce ve škole nově zařídili a vybavili počítači i nábytkem prostornou učebnu informatiky. V rámci projektu INDOŠ (Internet do škol) byla škola zařazena do kategorie C (školy od 81 do 244 žáků) a získala 7 počítačů, řídicí server a laserovou tiskárnu. Dalšími sedmi počítači doplnila obec celkový počet v síti učebny na čtrnáct. Kromě výuky informatiky a základů administrativy není tato učebna v jednotlivých předmětech systematicky využívána. Pro výuku předmětu příprava pokrmů a provoz a údržba domácnosti slouží cvičná školní kuchyň. Moderní zařízení a vybavení (lednice, kuchyňský robot, mikrovlnná trouba, dostatek nádobí) umožňuje současnou práci tří žákovských skupin. Skutečné využití kuchyně je minimální (2 hodiny za týden). K výuce technických prací je vyhrazena samostatná cvičná školní dílna. Její vybavení je převážně staršího data, inventář škola dle potřeby doplňuje. Pro praktické hodiny pěstiteckých prací je k dispozici školní pozemek. Výuka praktických činností na 1. stupni probíhá hlavně v kmenových učebnách, jedna hospitovaná hodina se uskutečnila v prostředí školní družiny.

Ve sledovaných vyučovacích předmětech žáci pracovali s ucelenými řadami učebnic a pracovních sešitů. Učitelé běžně kopírují materiály, které žákům slouží k procvičování a upevňování probíraného učiva často i zábavnou a soutěživou formou. Kabinety jsou

vybaveny standardními (většinou staršími) učebními pomůckami. Doplnování a inovace učebních pomůcek je pomalá, odvíjí se od finančních možností školy.

Školní družina je umístěna v přízemí. Pro činnost dětí má dvě prostorné třídy, jedna je svým vybavením přizpůsobena pro pohybové aktivity. Obě místnosti jsou čisté, vymalované. V interiéru je sice mnoho květin, výzdoba aktuálními dětskými pracemi je minimální, chybí informace pro rodiče i děti. Vybavení školní družiny je převážně starší, ale funkční a udržované. Nábytek v několika rozměrech je přizpůsoben věkovému rozsahu dětí. K dispozici jsou zejména stavebnice, hry, výtvarný materiál, nabídka hraček je však omezena, jejich skladba nevyvážená. Čtyři starší počítače a televize s videem jsou využívány spíše jako doplněk odpočinkových činností. Rozmístění nábytku neumožňuje vytvoření zázemí pro soukromí a rozmanitá centra aktivit.

Materiálně technické zázemí školy využívá k činnosti svých zájmových kroužků dislokované pracoviště Domu dětí a mládeže Holice a Centrum volného času v Horním Jelení – Český hudební tábor mládeže o. p. s. Širší veřejnost využívá tělocvičnu školy. Škola se snaží zlepšovat materiálně-technické podmínky, o čemž svědčí Zpráva o výsledku provedené prověrky BOZP a Plán ozdravných opatření ze dne 30. dubna 2003. Plán zlepšování materiálně-technického zázemí školy je součástí Plánu práce na školní rok 2003 – 2004.

Celkově materiálně-technické podmínky umožňují škole realizovat přijatý vzdělávací program vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Přijatý vzdělávací program je školou realizován v plném rozsahu. V rámci praktických činností jsou ve škole na 2. stupni vyučovány předměty práce s počítačem, pěstičství, práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů, svět práce, elektrotechnika kolem nás.

Jako volitelné předměty škola zařadila seminář z fyziky, seminář ze zeměpisu, informatiku, technické činnosti a základy administrativy.

Přijatý vzdělávací program je realizován.

Škola se řídí platnými učebními dokumenty. Kontrolou třídních knih a tematických plánů v hospitovaných předmětech bylo zjištěno, že škola vyučuje podle platných osnov, přestože některé zápisy v třídních knihách to zcela průkazně nedokumentovaly. Úpravy učebního plánu na podmínky školy jsou v souladu s možnostmi stanovenými závazným učebním plánem. Tato skutečnost byla zjištěna porovnáním učebního plánu s rozvrhem hodin a reálnou výukou. Ředitel školy má pečlivě vypracovaný přehled plnění učebního plánu každé třídy po celou dobu školní docházky.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty deklarovaného vzdělávacího programu. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Školní řád obsahuje rovnoměrně práva i povinnosti žáků. Provozní řády odborných učeben jsou vypracovány, žáci s nimi seznámeni. Vzhledem ke špatnému dopravnímu spojení škola nedodržuje délku přestávek stanovených § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Na základě žádosti školy MŠMT ČR vyslovilo souhlas s krácením přestávek za předpokladu maximálního využívání tělovýchovných chvil ve vyučovacích hodinách, které mohou být alespoň částečnou kompenzací za zkrácené přestávky. Na 2. stupni byla tato podmínka v hospitovaných hodinách dodržována jen výjimečně.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je celkově funkční.

Výchovná poradkyně pracuje podle pravidelně aktualizovaného ročního plánu práce obsahujícího profesní poradenství, prevenci sociálně-patologických jevů, spolupráci s Pedagogicko psychologickou poradnou Pardubice (dále PPP). S vývojovou poruchou učení (dyslektici, dysortografici, dyskalkulik) i poruchou chování bylo PPP diagnostikováno 55 žáků školy. V péči 4 dyslektických asistentek je 17 žáků 1. stupně. Jedenkrát za 14 dní ve škole pracuje speciální pedagog, který zde provádí i logopedickou nápravu. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány individuální vzdělávací programy, se kterým byli seznámeni rodiče dotčených žáků. U žáků, na které škola žádá navýšení finančních prostředků, neboť jejich diagnostikovaná vývojová porucha by je opravňovala k zařazení do speciálního školství, podepsali rodiče závazek o spolupráci při nápravě defektu.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Hospitace byly uskutečněny u všech vyučujících matematiky. Tematické plány učitelů většinou kopírují posloupnost učiva tak, jak je uvedeno v učebnicích. Pouze některé učitelky 1. stupně stanovené cíle výuky uzpůsobují aktuálnímu stavu třídy s využitím svých pedagogických zkušeností. Respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků bylo ve sledovaných hodinách patrné. Probírané učivo vždy navazovalo na předcházející téma. Odborná a pedagogická způsobilost všech vyučujících zabezpečuje, že výuka je vedena odborně a věcně správně.

Učebny 1. stupně jsou velmi dobře uspořádané a vybavené vzhledem k výuce a k činnostem s ní souvisejícími. Vhodně jsou využívány pomůcky a pracovní sešity. Na 2. stupni vzhledem k tomu, že žáci učebny často střídají, nelze využívat prodlouženou expozici pouček, vzorců a podstatných faktů. Ve sledovaných hodinách nebyla využita didaktická technika. Estetická úroveň učeben je průměrná (lepší na 1. stupni).

Ve většině sledovaných hodin byl efektivně využíván vyučovací čas. Účelnost vyučovacích metod při výkladu a procvičování učiva souvisela přímo úměrně s délkou pedagogické praxe učitelů. Účinné byly metody, při kterých žáci pracovali induktivním postupem s možností samostatně hledat, objevovat a zobecňovat, kdy učitel byl pouze organizátorem výuky. Ve většině hodin chyběla v úvodu matematická rozcvička upevňující praktické aritmetické vědomosti. Absence matematických rozcviček, zejména ve vyšších ročnících, má důsledek v pomalých, někdy chybných aritmetických operacích, které mají mít žáci zautomatizované. Vyučující vytvářeli žákům příznivé pracovní prostředí vhodným tempem hodin s přihlédnutím na individuální schopnosti jednotlivých žáků. Relaxační činnosti byly uskutečňovány spíše na 1. stupni, ne vždy však byly realizovány v čase, kdy žáci byli nejvíce unaveni.

V hospitovaných hodinách žáci projevovali zájem o výuku. K jejich motivování sloužila vesměs výborná verbální komunikace učitelů – intonace, dikce, intenzita hlasu a neustálý kontakt se žáky. V nižších ročnících též hry a soutěže, ne vždy však byly efektivní (někteří žáci se nezapojovali, další nezažili radost z úspěchu). Na 2. stupni byla účinná motivace tam, kde vyučující umožnil žákům samostatně provést zobecnění nového učiva, vytvořit poučky.

Mezi vyučujícími a žáky panoval vzájemný respekt a porozumění. Pozitivní pracovní klima, vytvořené učiteli v hodinách, dávalo podmínky k vyjadřování žakovských názorů a upevňování zdravé sebedůvěry.

K povzbuzení a zhodnocení pokroku žáků v učení učitelé všeobecně používali formu pochval. Hodnocení ústního či písemného výkonu žáků bylo prováděno vždy veřejně se zdůvodněním klasifikace. Hodnocení výkonu žáků má spíše pozitivně motivační charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou celkově velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vlastivědě, dějepisu a občanské výchově

Výukové cíle ve sledovaných předmětech korespondovaly s tematickými plány a odpovídaly aktuálnímu stavu třídy. Rozšiřující okruhy učiva jsou aktuálně zařazovány v průběhu školního roku dle časových možností a úrovně žakovských kolektivů. Je sledována a dodržována návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky.

Příprava učitelů na výuku dosahovala rozdílné úrovně od kvalitně promyšlené až po rutinní, postrádající zařazení vhodných učebních materiálů a volbu alternativních vyučovacích metod a forem práce.

Všechny hospitované hodiny byly vyučovány v kmenových učebnách zařízených běžným způsobem. Žáci pracovali převážně s učebnicemi a sešity. Zařazení učebních pomůcek v hodinách bylo rozdílné. Zejména ve vlastivědě a v některých hodinách dějepisu využívali žáci při práci nástěnné mapy, atlasy a další materiály. V několika hodinách učební pomůcky či názorný materiál použity nebyly, přestože by vytvořily vhodné doplnění výuky. V jedné hodině vyučující zařadila práci se zpětným projektorem.

Výuka vlastivědy se vyznačovala pestrou činností žáků, vedením k práci s informacemi a uplatněním práce ve dvojicích. Učitelé dbali, aby byli do výuky zapojeni v co největší míře všichni žáci. Chybějící pedagogické zkušenosti byly patrné v hodině začínajícího učitele.

V organizaci hodin dějepisu a občanské výchovy převládal řízený rozhovor a frontální výuka, které tvořily dominantu sledovaného vyučování. V kvalitněji vedených hodinách vyučující efektivně střídali metody a formy práce. Využívali a dále rozvíjeli dosavadní vědomosti žáků, vycházeli z jejich osobních životních zkušeností. Patrné bylo využití vztahových příčin a souvislostí za pomoci mezipředmětových struktur. Záporům některých hodin byla převaha mluveného slova učitelů. Výuka se tak stávala místy stereotypní, žáci byli pasivní, minimálně opouštěli žakovská místa v lavicích. Opomíjení relaxační činnosti a malá rozmanitost vyučovacích metod spolu s nepřilíš častým využitím pomůcek vedlo mnohdy k nižší efektivitě výchovně vzdělávacího procesu.

Vyučující většinou zohledňovali rozdílné pracovní tempo žáků a věnovali jim dle potřeby individuální péči. V průběhu řízeného rozhovoru však nebyli vždy vedeni k vyvozování poznatků a k jejich praktické aplikaci. Aktivita žáků jednotlivých tříd se lišila. Na dobré úrovni byla v těch hodinách, kde učitelé střídali různé činnosti, využívali mezipředmětových souvislostí. Organizačně nezdařené pasáže vyučovacích hodin přinášely sníženou efektivitu výuky a klesající zájem žáků o předkládanou školní práci.

Ve většině případů byla zaznamenána snaha o pozitivní způsob komunikace mezi vyučujícími a žáky založený na vzájemné důvěře a přiměřeném respektu. Možnost pokládat dotazy a navzájem komunikovat nebyla vždy žáky dostatečně využívána. Nadbytečná práce učitelů přinášela často omezenější prostor pro žakovské uplatnění a sníženou možnost rozvoje komunikativních dovedností žáků.

Prověřování znalostí bylo ve sledovaných hodinách prováděno většinou formou společného opakování učiva. Často byli žáci za úspěšnou práci pochváleni, při neúspěšnosti jim byla dána možnost nápravy. Při hodnocení výkonu žáků (referátů) ve většině případech chybělo pozitivní či negativní hodnocení žáků, stejně tak sebehodnocení a sebereflexe. Pouze některé vyučovacích hodiny byly uzavřeny závěrečným shrnutím učiva a oceněním snahy žáků.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve vlastivědě, dějepisu a občanské výchově je dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopisu

Tematické plány vyučujícího přírodopisu jsou v souladu s osnovami předmětu. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Výukové cíle hospitovaných hodin byly učitelem připravené v souvislosti s předcházejícím učivem a přiměřené aktuálnímu stavu třídy.

Výuka ve sledovaných hodinách byla věcně a odborně správná, srozumitelná žakovským možnostem. Žákům napomáhala vytvářet dostatek příležitostí, aby získávali vědomosti o základních jevech a vztazích v přírodě i její rozmanitosti a tím si utvářeli kladný vztah k přírodě a ochraně životního prostředí.

V rámci možností byly využívány učební pomůcky a obrazový materiál. Kabinet přírodopisu je však vybaven pomůckami staršími. Ke kvalitě výuky též nepřispívá i fakt, že škola nemá samostatnou odbornou pracovnu přírodopisu, která by působila na žáky podnětně a umožňovala prodloužit expozici probíraného učiva.

V hospitovaných hodinách bylo učivo předkládáno žákům v logických souvislostech, výklad nového učiva byl uskutečňován ve spolupráci se žáky. Vyučující se snažil využívat efektivně čas, konkretizovat nové žakovské poznatky vizuálními vjemy. Často navazoval na životní zkušenosti žáků a místní přírodní podmínky. Vedl žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací souvisejících s výukou. Pochvalami motivoval jejich zájem o výuku a vytvářel pro výuku žáků pozitivní atmosféru. Žáci dostávají dostatek prostoru pro vyjadřování vlastního názoru. Po ústním zkoušení veřejně a objektivně klasifikoval. Nedostatkem bylo, že při písemném zkoušení požadoval na žácích odpovědi na velké množství probrané látky, čímž neumožnil skupině žáků zažít radost z úspěchu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech a volitelných předmětech

Kromě semináře ze zeměpisu proběhla inspekce ve všech školou vyučovaných předmětech praktických činností a ve všech volitelných předmětech. Většina sledovaných hodin měla stanoveny přiměřené výukové cíle, učivo navazovalo na předchozí probíranou látku. Pouze v jedné hodině práce s počítačem v 6. ročníku bylo naplánované učivo daleko nad možnostmi začínajících žáků i kapacitou vyučovací jednotky. Tematické plány jsou mnohdy obecné a formální, např. bez časového určení a upřesnění konkrétních výrobků v pracovních činnostech.

Pedagogové prezentovali učivo žákům věcně i odborně správně. Absence OZ (odborné způsobilosti) u větší části vyučujících se projevila několikrát v menší škále používaných metod a forem práce. Chybějící OPZ a malá praxe jednoho učitele ve svém důsledku znamenala nižší míru uplatňování základních didaktických zásad (oboje viz dále).

Většina hospitovaných hodin proběhla v odborných učebnách. Do vyučovacího procesu učitelé dostatečně zapojovali didaktické pomůcky, učebnice, praktické ukázky součástí a nástrojů, doplňující nakopírované materiály, ukázky hotových výrobků a pracovní listy. Z didaktické techniky byl využíván při informatice dataprojektor.

Většina hospitovaných hodin svým průběhem vyhovovala činnostnímu pojetí výuky, (praktické činnosti na 1. stupni, základy administrativy, technické činnosti, provoz a údržba domácnosti). Hodiny byly prakticky zaměřené, jejich vnitřní členění bylo obvykle voleno

vhodně. Vyučující po nezbytné dávce teorie věnovali převážnou část vyučovací doby na vlastní práci žáků. Třídu přitom obcházeli, jednotlivým žákům pomáhali, dobré i špatné jevy zobecňovali pro poučení ostatních. Výukový čas využívali efektivně. Pouze ve třech hospitovaných hodinách (výuka pěstitelství a informatiky bez OZ nebo OPZ pedagogů) převažovala teorie, vyučující žákům předkládali velké množství pojmů a definic (pro stanovené cíle i zbytečných). Několik hodin mělo nevhodně podobu přednášky, při které vyučují souvisle vykládal a současně psal zápisky na tabuli. Třídě předkládal hotová fakta a žáky aktivizoval pouze minimálně. To se projevilo poklesem jejich zájmu o výklad a nižší pozorností.

Část vyučujících seznamovala úvodem žáky s plánovaným programem, někdy je vstupně motivovala. V metodicky lépe vedených hodinách zájem žáků podporovala průběžná motivace, poukazování učitelů na souvislosti jevů a vyvozování vztahů mezi nimi.

Komunikace učitelů se žáky byla v některých hodinách oboustranná, v několika hodinách výrazně jednosměrná ze strany učitele k žákům. Žáci převážně sami dobrovolně dodržovali pravidla komunikace, pouze v jedné hodině provozu a údržby domácnosti několik žákyň opakovaně rušilo pracovní atmosféru.

Hodnocení vyučujících zvláště na 1. stupni mělo formu pozitivní zpětné vazby, oceňování pokroku a častého chválení. Ojedinele byly zaznamenány i prvky sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Závěrečným hodnocením průběhu hodin, splnění stanovených cílů a pochvalou aktivních žáků skončila menší část vyučovacích jednotek. V několika hodinách měla analýza pochopení učiva pouze podobu závěrečné otázky, jestli se někdo z žáků chce na něco zeptat. V jedné hodině bylo žákyním doporučeno, aby se neprocvičené učivo, které nepochopily ve škole, naučily doma.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech a volitelných předmětech jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově

Tematické plány učiva jsou v souladu s přijatým vzdělávacím programem. Bezprostřední příprava na vyučovací hodiny je účelná, průběh hodin umožňuje, aby žáci projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Učitelky ve sledovaných hodinách uplatňovaly ve prospěch žáků své rozšiřující hudební vzdělání. K podpoře kvality výuky využívaly jako doprovodné nástroje kytaru a klavír. K dispozici mají i kvalitní reprodukční techniku. Chybějící odbornou způsobilost pro hudební výchovu na 2. stupni vyučující nahrazovala pečlivou přípravou na jednotlivé hodiny s vytvářením prostoru, kdy žáci mohli vyjadřovat svůj vlastní názor.

Při hospitacích si žáci kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu a smyslu pro rytmus zejména vokálními aktivitami. V průběhu hodin učitelky střídaly metody a formy práce (dechová, rytmická a hlasově intonační cvičení, většinou přiměřená hudební teorie, zejména však žákovský aktivní zpěv), aby v souladu s rozumovou, emocionální a fyziologickou úrovní byli žáci nenásilně po celou vyučovací hodinu motivováni k činorodé činnosti. Výběr písní je pro žáky motivační, odpovídá jejich zájmům a požadavkům. Kultivace žákovských hlasů napomáhá rozvoji jejich komunikativních dovedností. Učitelky vytvářely pro žáky příznivé klima napomáhající k všestrannému rozvoji jejich osobnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově jsou celkově velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola ke zjišťování výsledků vzdělávání využívá běžných prostředků: čtvrtletní práce z matematiky a českého jazyka na 2. stupni, přehled průměrných známek z jednotlivých předmětů všech tříd při jednáních pedagogických rad na závěr pololetí školního roku. Jiné evaluační činnosti nejsou využívány.

Celkově jsou výchova a vzdělávání ve vyučovacích předmětech uvedených v předmětu inspekční činnosti hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Školní družina má jedno oddělení. Její provoz je ranní v době od 6:15 do 7:45 hodin a odpolední od 11:30 do 15:45 hodin.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny vychází z místních podmínek a navazuje na chod základní školy. Rozsah provozu je přizpůsoben rozvrhu hodin žáků. Funguje spolupráce s ostatními pedagogickými pracovníky a s vedením školy. Školní družina pořádá pro žáky množství zájmových aktivit, spolupracuje s policií, červeným křížem.

Jednotlivé složky činnosti se přirozeně prolínají a doplňují. Jsou s rozmyslem plánovány z hlediska efektivního využití času, který děti v ŠD tráví s ohledem na odjezdy autobusů, zejména z hlediska dodržení zásad pedagogických, psychohygienických a bezpečnostních. Jednotlivé činnosti jsou rozplánovány rámcově na měsíce, vlastní činnost včetně pobytu venku je korigována podle aktuální potřeby a počasí. Povinná dokumentace je vedena.

Z pozorování je patrné, že návyky dětí a jejich motivace jsou vytvářeny a pěstovány dlouhodobě a nenásilně, pobyt ve školní družině je pro žáky příjemný. Komunikace mezi dětmi a vychovatelkou a dětmi navzájem je přirozená. Režim děti dodržují bez nadbytečných verbálních projevů vychovatelky, která zkušeností a zájmovými předpoklady pozitivně ovlivňuje rozsah a pestrost činností ve školní družině.

Charakteristickými jevy při odpočinkových činnostech bylo zohlednění stupně únavy a dobrovolnosti volby aktivit, přirozená pestrost a ponechání dostatku času pro odpočinek. Rekreační a relaxační aktivity byly s ohledem na počasí v době inspekce v místnosti.

Zájmové činnosti byly v době inspekce orientovány na výtvarné a pohybové aktivity – kresbu, hry. Poznatky z hospitace ukazují na využití požadavků pedagogiky volného času a prožití radosti žáků z dosažených výsledků.

Činnost školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Souběžně s inspekcí proběhla tematická inspekce zaměřená na „Sledování výchovy a vzdělávání k lidským právům a toleranci“. Výsledky z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou zpracovány v celostátním měřítku a zveřejněny v souhrnné zprávě ČŠI.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 23. července 2003
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, Školský úřad Pardubice čj. 1744/99
3. Inspekční zpráva ze dne 18. října 1999, čj. 102 386/99-2651
4. Protokol ze dne 18. října 1999, čj. 102 387/99-2651
5. Dopis MŠMT ČR čj. 31 714/99-22 ze dne 1. listopadu 1999 se souhlasem s úpravami režimu vyučovacího dne
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002 – 2003
7. Koncepce školy na léta 1999 – 2005
8. Plán práce na školní rok 2003 – 2004
9. Učební plány jednotlivých tříd od školního roku 1995 – 1996
10. Organizační řád a organizační schéma ve školním roce 2003 – 2004
11. Školní řád ze dne 1. září 2003
12. Provozní řád školy pro školní rok 2003 – 2004
13. Režim pro pracovníky školy – školní rok 2003 – 2004
14. Rozvrh hodin jednotlivých tříd ve školním roce 2003 – 2004
15. Tematické plány hospitovaných předmětů v jednotlivých ročnících ve školním roce 2003 – 2004
16. Zápisy o plnění osnov v hospitovaných předmětech v třídních knihách ve školních letech 2002 – 2003 a 2003 – 2004
17. Aktuální stav třídních výkazů a katalogových listů žáků 5. – 9. ročníku
18. Zápisy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2002 – 2003
19. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2002 – 2003
20. Kniha úrazů ve školních letech 2002 – 2003 a 2003 – 2004
21. Prověrka BOZP na škole v r. 2003 uskutečněná ve dnech 22. – 25. dubna 2003
22. Výběr žákovských sešitů a žákovských knížek v hospitovaných třídách
23. Aktuální přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině
24. Docházkový sešit školní družiny ve školním roce 2003 – 2004
25. Měsíční plány práce školní družiny ve školním roce 2003 – 2004
26. Řád školní družiny platný pro rok 2003 – 2004
27. Zápisové lístky do školní družiny na školní rok 2003 – 2004

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou negativně ovlivněny obtížnou dopravní obslužností, zejména však malou velikostí školy. Vedení školy, vzhledem k menšímu počtu pedagogů, s obtížemi zajišťuje, aby veškerá výuka byla uskutečňována učiteli splňujícími kvalifikační požadavky pro jednotlivé předměty. Chybějící odborná, někdy i pedagogická způsobilost učitelů, má většinou negativní vliv na celkovou kvalitu výuky sledovaných vyučovacích předmětů.

Nedokončená rekonstrukce školy, nedostatek vyučovacích prostor (absence vyčleněných odborných pracoven pro fyziku, chemii, přírodopis, hudební výchovu, výtvarnou výchovu, atd.), vytváří pro žáky málo příznivé a motivující výukové prostředí. Započatá výměna žákovských stolků a lavic má pozitivní vliv na somatický vývoj žáků.

Až na výjimky odpovídá průběh sledovaných hodin na 1. stupni kritériím moderní výuky. Těž na 2. stupni většinou vytváří vyučující svou verbální a nonverbální komunikací se žáky příznivé klima pro výuku. Objevují se však nedostatky v didaktice vyučovacích předmětů související zejména s chybějící potřebnou kvalifikací. Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni jsou podstatně rozdílné i v závislosti na délce pedagogické praxe.

Školní družina splňuje své poslání. Její činnost je přizpůsobena velkému počtu žáků, kteří do školy dojíždí a v průběhu činnosti z ní odchází na autobus.

V porovnání se závěry poslední inspekce došlo k pozitivnímu posunu ve výuce matematiky. Přes stále celkové materiálně-technické problémy škola pokračuje v postupném zlepšování podmínek pro výchovně-vzdělávací proces (počítačová učebna, žákovský nábytek).

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2003-12-12	J2-1303/03-2651
Zřizovatel	2003-12-12	J2-1302/03-2651

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.